

Raudsjøen i Enebakk kommune. Foto: Carina Rossebø Isdahl

Årsmelding 2016

Innhold

1. FORORD	3
2. OM VANNOMRÅDET	4
3. ORGANISASJONEN	5
3.1 Vannområdets organisering	5
3.2 Vannområdegruppens sammensetning i 2016	5
3.3 Avholdte møter og aktiviteter 2016	7
4. HOVEDFOKUS I 2016	8
4.1 Aktiviteter og delmål	10
5. ØKONOMI - INNTEKTER OG FORBRUK	11
5.1 Bruk av økonomiske tilskudd fra eksterne kilder	12
6. VESENTLIGE UTFORDRINGER	13
6.1 Hovedutfordringer	13
6.2 Brukerinteresser og interessemotsetninger	13
7. TILSTANDSSTATUS FOR VANNFOREKOMSTENE	14
8. VANNFOREKOMSTER, MILJØTILSTAND 2016 OG VURDERING AV MILJØMÅL PER 31.12.2016	15

1. Forord

Vannområde Øyeren er et interkommunalt prosjektorgan som ble etablert i 2012 på bakgrunn av implementeringen av EU's Vannrammedirektiv og vannforskriften (FOR 2006-12-15-1446). I tråd med vannforskriften er vannområdets hovedmålsetning å arbeide for å «...sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene» (vannforskriftens §-1). Videre skal vannets tilstand beskyttes mot forringelse, og om nødvendig forbedres eller gjenopprettes slik at god økologisk og kjemisk tilstand oppnås. En viktig del av arbeidet er å gjennomføre kontinuerlige vurderinger av behov for tiltak for ett bedre vannmiljø. Vannområdet har, slik som mange av de andre vannområdene i Norge, bidratt med bakgrunnsinformasjon til regional vannforvaltningsplaner. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma 2016- 2021 ble vedtatt av Klima- og miljødepartementet 1. juli 2016. Forvaltningsplanen omfatter også ett tiltaksprogram. Alle foreslåtte tiltak skal vurderes og iverksettes senest 2018 med mål om å oppnå miljømålene for vannforekomstene.

«Miljømålene i forvaltningsplanen skal legges til grunn for kommunal, regional og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Planen gir føringer til kommunene i vannregionen, og skal bidra til å samordne og styre arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom miljømålene fravikes gir dette grunnlag for å fremme innsigelse etter plan- og bygningsloven».

- Ref: Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma 2016-2021

Undersøkelse av sedimentene i Øyeren på 60 meters dyp. Bunnsedimentene er som ett historisk arkiv, da det hvert år avsettes nye sedimentlag. Disse skal undersøkes nærmere for å vurdere hvordan miljøtilstanden i Øyeren har vært tidligere. Foto: Kristian Moseby

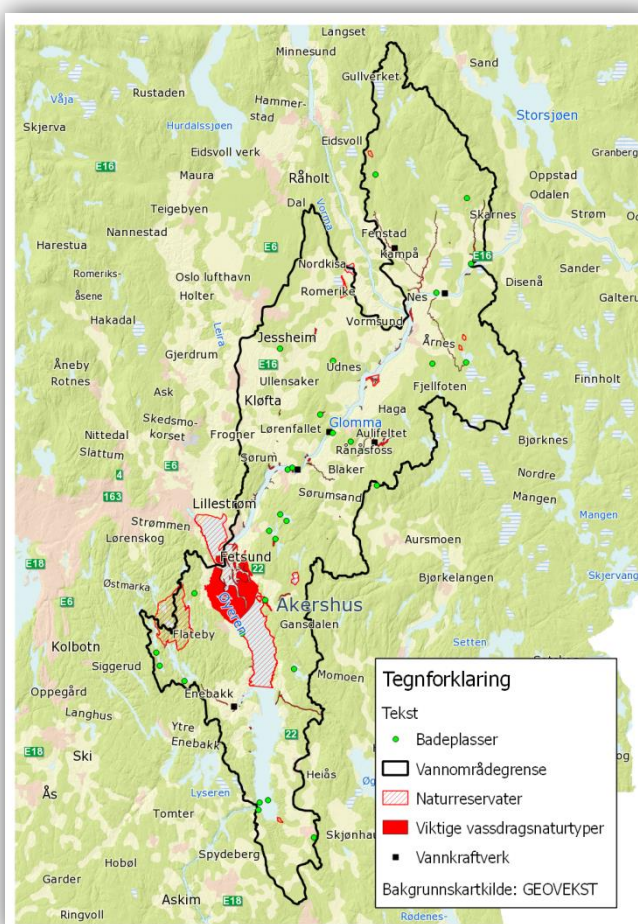
2. Om vannområdet

Vannområdet Øyeren (figur 1) er et av Norges 101 vannområder og er en del av Vannregion Glomma. Vannområdet strekker seg over 1285 km², og er inntatt av tre fylker (Akershus, Hedmark og Østfold) og 13 kommuner (tabell 1). Per tid er vannområdet delt inn i 55 forvaltningsenheter, såkalte vannforekomster (punkt. 7). Disse inndelingene omfatter elver og bekker, innsjøer og grunnvann og er avgrenset etter hvor vannet renner (nedslagsfelt).

Vannområdet Øyeren er ett av Norges mest artsrike og komplekse vannområder. Innsjøer, bekker og elver fordeler seg over skogkledde åser med skrint jordsmonn og harde, kalkfattige bergarter og nedover mot åpent kultur- og jordbrukslandskap med marin leirgrunn. Øyeren er Norges niende største innsjø og er sammen med Glomma hovedresipientene i vannområdet. Øyeren er regulert (2,4 meter) og er dominert av vannmassene som tilføres fra Glomma. Grunnet Glommas størrelse og vannføring skiftes alt vann i Øyeren ut omtrent hver 20 dag. Nordre Øyeren danner Nord-Europas største innlandsdelta. Dette våtmarksområdet har fått RAMSAR-vernstatus som internasjonalt viktig for våtmarksfugl. Her finnes også Nordens rikeste ferskvannsflofa- og et usedvanlig rikt dyreliv hvor det er registrert hele 107 rødlistearter. I tillegg har Øyeren Norges rikeste fiskefauna, der det har vært registrert 25 arter. I vannområdet finnes det ni større drikkevannskilder som til sammen forsyner omtrent 250.000 personer. Området er mye brukt til rekreasjons- og friluftaktiviteter, eksempelvis ett tyvetalls badeplasser.

Tabell 1- Deltakerkommunenes prosentvise arealandeler i vannområdet Øyeren.

Kommune	Areal	Innbyggere	Dyrket areal
Aurskog-Høland	3	0,3	1
Eidsberg	0,5	0,2	0,2
Eidsvoll	2	0	0
Enebakk	11	10	7
Fet	11	16	5
Nes	35	28	37
Nord-Odal	3	0	0
Rælingen	3	2	1
Spydeberg	0,5	0,04	0,2
Sør-Odal	2	0,1	1
Sørumsdal	13	18	19
Trøgstad	7	6	11
Ullensaker	10	19	17
	100	100	100

Figur 1 – Kart over utvalgte verneverdier og brukerinteresser i vannområdet Øyeren. Kilde for bakgrunnskart: GEOVEKST

3. Organisasjonen

3.1 Vannområdets organisering

Vannområdet ble formelt konstituert 4. januar 2012. Det ble besluttet å organisere vannområdearbeidet basert på 6 ulike grupper (figur 2). Styringsgruppa (vannområdeutvalget) ledes av deltakerkommunenes ordførere/varaordførere. I tillegg deltar en politisk representant fra Akershus fylkeskommune, som er delegert vannregionmyndighet (opprinnelig Østfold FK) for vannområde Øyeren. Fylkesmannen i Oslo og Akershus deltar som fagansvarlig for arbeidet. I tillegg inviteres Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Hedmark. Vannområdeutvalgets oppgave er å legge premisser for vannområdearbeidet etter føringer fra Vannregionmyndigheten, og forankre viktige milepæler i sine respektive kommuner. Videre fordeles ansvaret på vannområdets

prosjektgruppe, samt tre faggrupper med fagkompetanse innen økologi, vann og avløp og landbruk. Det er i tillegg planlagt å sikre medvirkning ved å opprette en aktiv referansegruppe som er åpen for alle. Referansegruppa er per tid ikke operativ. Det er ansatt en prosjektleder i 100 % stilling som koordinerer arbeidet.

Figur 2 – Organisasjonskart for vannområde Øyeren

3.2 Vannområdegruppenes sammensetning i 2016

Tabell 2 – Sammensetning av vannområdeutvalg for Vannområde Øyeren 2016.

Medlem	Representant 2015-2016
Trøgstad	Ole André Myhrvold, ordfører, leder
Nes	Grete Sjøli, ordfører, nestleder
Enebakk	Øystein Slette, ordfører
Fet	John Harry Skoglund, ordfører
Rælingen	Øivind Sand, ordfører
Sørum	Marianne G. Hansen, ordfører
Ullensaker	Tom Staahle, ordfører
Eidsberg	Anne Borger Mysen, rerepresentant KST
Akershus Fylkeskommune	Eirik Bøe, fylkespolitiker
Fylkesmannen Oslo- Akershus	Trond Løfsgaard, underdirektør
Inviteres, deltar ved behov	
Sør-Odal	Knut Hvithammer, ordfører
Nord-Odal	Lise Selnes, ordfører
Eidsvoll	John-Erik Vika, ordfører
Aurskog-Høland	Trond Syversen, teknisk drift
Spydeberg	Petter Schou, ordfører
Fylkesmannen Østfold	Håvard Hornnæs, seniorrådgiver
Fylkesmannen Hedmark	Ragnhild Skogsrud, overingeniør
Vannområde Øyeren	Kristian Moseby, prosjektleder

Administrativ prosjektgruppe:

- » Kristian Moseby, leder / prosjektleder
- » Marit Haakaas, nestleder, Trøgstad kommune
- » Stein Rosten, Enebakk kommune
- » Karl Alfred Bjølgerud, Fet kommune
- » Leiv O. Knutson, sekretær, Nes kommune
- » Henning Colbjørnsen, Rælingen kommune
- » Torunn Hoel, Sørums kommuner (tom 5. 8.2016)
- » Heidi Nyland, Sørums kommuner (fom 5. 8.2016)
- » Anette Åkerstrøm, Ullensaker kommuner
- » Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
- » Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Inviteres, deltar ved behov:

- » Trond Syversen, Aurskog-Høland kommune
- » Wenche Myhrvold Olsen, Eidsberg kommune
- » Tor Fodstad, Eidsvoll kommune
- » Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
- » Synne Lømo, Spydeberg kommune
- » Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
- » Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
- » Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
- » Ola Rosing Eide, Statens Vegvesen Region Øst
- » Kristin Selvik, Norges vassdrags- og energidirektorat (tom. 13.6.2016).
- » Ingrid Haug, Norges vassdrags- og energidirektorat (fom. 13.6.2016 -).

Faggruppe Landbruk:

- » Torunn Hoel, (leder), Sørums kommuner
- » Ana Nilsen, Enebakk kommune tom. 1.3.2016
- » Martin Opsahl, Enebakk kommune fom. 1.3.2016
- » Finn Frøshaug, Enebakk kommune fom. 1.5.2016
- » Ann Kathrine Kristensen, Fet kommune
- » Pernille Aker, Nes kommune (fom 2.2.2016-)
- » Ida Marie Frantzen Gjersem, Rælingen kommune
- » Johannes Martin Eriksen, Trøgstad kommune
- » Mina Lisa Schou, Ullensaker kommune
- » Svend Arild Uvaag, Østfold bondelag (tom 7.4.2016)
- » Ole Kristian Bergerud, Østfold bondelag (fom 7.4.2016)
- » Camilla Grefslie, Østfold Bondelag
- » Terje Fossen-Hellesjø, Akershus bondelag
- » Kari Engmark, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- » Kristian Moseby, sekretær / prosjektleder

Inviteres, deltar ved behov:

- » Trond Syversen, Aurskog Høland kommune
- » Knut Baastad, Eidsberg kommune
- » Dag Oppsahl, Eidsvoll kommune
- » Finn Frøshaug, Spydeberg kommune (tom 1.5.2016)
- » Anne Marit Ness, Spydeberg kommune (fom 1.5.2016)
- » Rune Skolbekken, Nor-Odal kommune
- » Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
- » Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
- » Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
- » Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
- » Ludvig Bjerke-Narud, Hedmark bondelag
- » Helene Gabestad, Østfold Fylkeskommune

Faggruppe Vann og Avløp:

- » Leiv O. Knutson, leder, Nes kommune
- » Anette Åkerstrøm, Ullensaker kommune
- » Asude Sørensen, Sørums kommuner (tom 29.1.2016)
- » Bjørn Viken, Sørums kommuner (fom 29.1.2016 -)
- » Anne Marie Heidenreich, Enebakk kommune
- » Nazhad Chawshin/ Pejman Ebrahimi, Fet kommune
- » Morten Nårstad, Fet kommune (sporadisk)
- » Henning Colbjørnsen/Linda Grimsgaard, Rælingen kommune
- » Heidi Gillingsrud Haakaas, Trøgstad kommune
- » Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- » Kristian Moseby, sekretær /prosjektleder

Inviteres, deltar ved behov:

- » Trond Syversen, Aurskog-Høland kommune
- » Wenche Myhrvold Olsen, Eidsberg kommune
- » Solveig Fagerli, Eidsvoll kommune
- » Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
- » Synne Lømo, Spydeberg kommune
- » Roar Yri, Sør-Odal kommune
- » Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
- » Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
- » Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
- » Helene Gabestad, Østfold Fylkeskommune

Faggruppe Økologi:

- » Linda Grimsgaard, leder, Rælingen kommune
- » Stein Rosten, Enebakk kommune
- » Karl Alfred Bjølgerud, Fet kommune
- » Thomas Løkenlien Sørby, Nes kommune
- » Asude Sørensen, Sørums kommuner (tom 29.1.2016)
- » Bjørn Viken, Sørums kommuner (fom 29.1.2016 -)
- » Marit Haakaas, Trøgstad kommune
- » Anette Åkerstrøm, Ullensaker kommune
- » Rune Pettersen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
- » Helene Gabestad, Østfold Fylkeskommune (fom 26.11.14)
- » Kristian Moseby, sekretær / prosjektleder

Inviteres, deltar ved behov:

- » Knut Baastad, Eidsberg kommune
- » Tor Fodstad, Eidsvoll kommune
- » Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
- » Jon Gunnar Weng, Spydeberg kommune
- » Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
- » Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
- » Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
- » Ola Rosing Eide, Statens Vegvesen region øst
- » Kristin Selvik, Norges vassdrags- og energidirektorat (tom. 13.6.2016).
- » Ingrid Haug, Norges vassdrags- og energidirektorat (fom. 13.6.2016 -).
- » Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
- » Helene Gabestad, Østfold Fylkeskommune

3.3 Avholdte møter og aktiviteter 2016

Oversikt over møter og aktiviteter avholdt i regi eller delvis regi av vannområdet er vist i tabell 3. Aktivitetsnivået i 2016 har ligget omtrent på samme nivå som tidligere år. Det ble avholdt to ordinære møter i vannområdets grupper. En del av det oppfølgende arbeidet har foregått i form av møter i ulike arbeidsgrupper. Vannområdet har holdt orienteringer for politikere i Sørums og Trøgstad, på folkemøter om spredt avløp i Nes kommune, og møter med gårdbrukere som var invitert til gratis miljørådgivningsprosjektene i Sørums og Enebakk kommuner. Vannområdet arrangerte i september en befaring i nordre Øyeren Naturreservat for vannområdets styringsgruppe og prosjektgruppe. I tillegg deltok vannområdet på en befaring med Klima- og miljøutvalget i Sørums kommune. Vannområdets faggruppe landbruk deltok på en felles studietur sammen med landbruksgruppene i vannområdene Haldenvassdraget, Morsa og Glomma sør.

Tabell 3 – Antall møter og befaringer arrangert i regi av/delvis regi av vannområde Øyeren 2016

Interne møter/aktiviteter 2016	Antall	Beskrivelse
Styringsgruppa	2	Ordinære møter
Prosjektgruppa	2	Ordinære møter
Faggruppe landbruk	2	Ordinære møter
Faggruppe vann og avløp	2	Ordinære møter
Faggruppe Økologi	2	Ordinære møter
Arbeidsmøter	9	Arbeidsgruppe handlingsplan landbruk, ledere faggrupper VO Øyeren
Orientering politikere	2	Sørums kommune - Klima- og miljøutvalget, Trøgstad kommunestyre
Befaring	2	Nordre Øyeren naturreservat (arrangert av VO Øyeren), Sørums kommune - Klima- og miljøutvalget (arrangert av Sørums kommune)
Dialogmøte	1	MIRA IKS
Folkemøte/medvirkning	4	Sørums bondelag, Enebakk Bondelag, inviterte gårdbrukere, Nes kommune - folkemøter spredt avløp
Avklarings-/ statusmøte ifm VO Ø prosjekt	3	NIBIO (vurdering av forurensningsbidrag), NMBU / masterstudent (sedimentundersøkelse Øyeren)
Feltarbeid	1	Ifm innhenting av sedimentprøver av Øyeren
Studietur	1	Landbruksgruppene VO Haldenvassdraget, Morsa, Glomma Sør og Øyeren
Totalsum	33	

Deltakelse på eksterne arrangementer er vist i tabell 4. Vannområdet har opprettholdt samme aktivitetsnivå eksternt som i 2015. Hoveddelen av deltakelsen har omfattet arbeids- og samordningsmøter med nabovannområder og innen vannregion Glomma. Vannområdet har blant annet deltatt aktivt i utviklingen av rapportsystem for tiltaksgjennomføring i vannregion Glomma (prosjekteier Østfold fylkeskommune og Akershus fylkeskommune), på møter i forbindelse med samarbeid med nabovannområder om fagprosjekter. I tillegg har vannområdet bidratt noe inn i to prosjekter som har hatt som mål å evaluere vannforvaltningsplanarbeidet i vannregion Glomma. Det ene, Glommen og Laagen United, i regi av NIVA og NIBR, og det andre, et internasjonalt evalueringsprosjekt (peer review) i regi av EUs vannforvaltningsorgan. I forbindelse med sistnevnte

deltok også fem av vannområdets representanter fra kommunene. På vegne av vannområdet har også to representanter fra Trøgstad og Nes kommune deltatt på henholdsvis kurs om vannmiljøtiltak i landbruket og kurs om saksbehandling og drift av minirensanlegg. Vannområdet har også deltatt på nasjonal vannmiljøkonferanse og det årlige møtet i vannregionutvalget for Glomma. Vannområdet har også deltatt på ulike møter med blant annet Fylkesmannen, Miljødirektoratet og Akershus og Østfold bondelag.

Tabell 4 – Deltakelse på eksterne møter, kurs, fagtreff og seminarer i 2016.

Eksterne møter/aktiviteter 2016	Antall	Beskrivelse
<i>Arbeidsmøter</i>		
Arbeidsgruppe Mini RA rappsystem	1	Vannområdet er deleier av prosjektet
Arbeidsgruppe Rapportsystem VR		
Glomma	5	Aktivt bidrag i prosjektets arbeidsgruppe
Fylkesmannen i Oslo og Akershus - landbruksavdeling	1	GIS/kart i vannforvaltningen
Prosjektledere i nabo vannområder		
Akershus og Østfold	8	Diverse samordningsmøter
Prosjektlederforum Vannregion		
Glomma	1	Ordinært møte
Avklaringsmøter	2	Miljødirektoratet
Deltakelse FOU prosjekt	1	NIVA - Glomma og Laagen United
		Forsvarsbygg, Fylkesmannen i Oslo og Akershus - miljø+landbruk, Miljødirektoratet + Fylkesmannen, Styringsgruppa for vannregion
Dialogmøter	5	Glomma, Østfold og Akershus Bondelag
		Fagsamling Landbrukets oppfølging av vannforskriften, Prosjektlederforum Vannregion
Fagsamling/seminar	4	Glomma, Vannforeningen seminar om miljøgifter
Forelesning	1	Holdt forelesning NMBU - VANN220
Konferanse	1	Nasjonal vannmiljøkonferanse 2016
Møter innkalt av		Ordinært møte i Vannregionutvalget for Glomma,
Vannregionmyndigheten for		peer review av forvaltningsplanarbeidet i
Glomma	2	vannregion Glomma
Statusmøte	1	Styringsgruppa Mini RA prosjekter
Studietur	1	Prosjektlederforum Vannregion Glomma
Totalsum	34	

4. Hovedfokus i 2016

En av vannområdets viktigste oppgaver er å fremskaffe dokumentasjon for hvordan miljøtilstanden i vassdragene er og hvilke tiltaksområder som er viktige, herunder å koordinere dette arbeidet for kommunene. Av kommunenes økonomiske bidrag i 2016 ble omtrent 700.000 kr benyttet til vassdragsovervåking. Vannområdet har blant annet sammenstilt informasjon om lokale forhold, arealbruk og påvirkningskilder for hver av de 36 lokalitetene der vannområdet i 2016 har gjennomført overvåking av vannmiljøet. I tillegg er utarbeidet statistikk og kartgrunnlag for gjennomførte tiltak innen landbruks- og avløpssektoren. Deler av det nye kunnskapsgrunnlaget vil inngå i rapport for overvåking 2016 ferdigstilles i løpet av april 2017. Vannområdets hovedfokus i

2016 har bestått i å jobbe videre med oppfølging av vannområdets tiltaksanalyse og forvaltningsplan for vannregion Glomma. Dette har blant annet bestått i at faggruppene har jobbet med å utarbeide konkrete handlingsplaner/ lister over viktige tiltak som bør gjennomføres for ett bedre vannmiljø. Arbeidet resulterte i tre tiltakslistene for henholdsvis faggruppe, landbruk, vann og avløp og økologi. Listene ble fremlagt og godkjent av styringsgruppa 27.10.2016. Listene inneholder blant annet tiltak som faggruppene selv og prosjektleder skal jobbe med og ha fokus på de kommende årene. I tillegg inneholder listene tiltak som må utredes, finansieres og gjennomføres av den enkelte kommune. Faggruppene påbegynte oppfølgingen av enkelte tiltak i 2016, men hovedtyngden vil følges opp fra og med året 2017.

Deler av vannområdets arbeid i 2016 har også bestått i å bidra med faglig kompetanse og ressurser inn prosjekter som kommunene og vannområdet kan dra nytte av, blant annet prosjekter som pågår i regi av vannregionmyndigheten for Glomma, eller i samarbeid med nabovannområder. Vannområdet har deltatt aktivt i prosjektet rapportsystem for tiltaksgjennomføring i vannregion Glomma, som har medført ett bedre kunnskapsgrunnlag om status for tiltaksgjennomføring i vannforekomstene. Rapportsystemet for vannregion Glomma forventes ferdigstilt i løpet av 2017.

Med delfinansiering fra Miljødirektoratet, og i samarbeid med fagekspertise og tre nabovannområder, har vannområde Øyeren vært delaktig i tre utviklingsprosjekter. Formålet for disse prosjektene har vært å fremskaffe viktig fagkunnskap om avløpsanlegg i spredt bebyggelse som kan hjelpe kommunene med det videre arbeidet. Det er blant annet gjennomført ett prosjekt om slamtømming av minirensanlegg, utarbeidet en håndbok for drift og vedlikehold av minirensanlegg, og det ble avholdt ett kurs for minirensanleggleverandørenes servicepersonale.

Vannområdet har i 2016 hatt fokus på koordinering og samarbeid med nabovannområder. Med delfinansiering fra Østfold fylkeskommune (vannregionmyndighet for Glomma) har vannområdet i samarbeid med tre nabovannområder utarbeidet kommunevise informasjonsbrosjyrer rettet mot politikere. Disse har omfattet informasjon om vassdragenes tilstand og påvirkninger, vannområdenes arbeid, kommunens ansvar for ett bedre vannmiljø og foreslåtte tiltak i den respektive kommune. Brosjyrene er utdelt til alle kommunestyre og er tilgjengelige på [vannområdets nettside](#).

Vannområdet arrangerte i september en befaring med båt i nordre Øyeren naturreservat der det ble gitt ulike orienteringer om regulering av vannstanden i Øyeren, forvaltningsplan for Øyeren og oppfølging fra Fylkesmannen, oppsyn og forvaltning i reservatet, om Fetsund lenser og generelt om vannområdets arbeid. Dette er en del overvåkningsprogrammet for hele vannregion Glomma og være operativt i 2015.

Befaring med båt i Nordre Øyeren naturreservat september 2016: Svein Skøien

Med delfinansiering fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus ble det i samarbeid med Enebakk kommune og Enebakk bondelag gjennomført gratis miljørådgivningstjeneste for 30 av de totalt 80 gårdbrukerne i kommunen. Rådgivningstjenesten ble gjennomført av Norsk landbruksrådgivning Øst.

4.1 Aktiviteter og delmål

Hvilke av de planlagte hovedaktiviteter for året 2016 som ble gjennomført eller ikke er vist i tabell 5.

Tabell 5 – Utvalg av planlagte hovedaktiviteter for vannområde Øyeren 2016 for henholdsvis faggruppene landbruk, vann og avløp økologi eller prosjektgruppa. Hake (✓) angir grupper som har bidratt til gjennomføring av aktivitetene, kryss angir at aktiviteten ikke er gjennomført (*). Prosjektleder har hatt koordineringsansvar på vegne av gruppene.

Aktivitet	F-L	F-A	F-Ø	PG	PL
Øke kunnskapsgrunnlaget om vassdragene	✓	✓	✓	✓	✓
Innspill til rapport for overvåkning 2015 (Norconsult rapport 2015) / oppdatert tilstandsvurdering for 24 vannforekomster/ 36 overvåkningslokaliteter			✓		✓
Gjennomført overvåkning av vassdragene 2016 i tråd med anbefalinger fra Fylkesmannen – lagt rammer for rapport for overvåkning 2016 (ferdigstilles april 2017)			✓		✓
Avklaringer ifm overvåkningsprogram for 2017			✓		✓
Kunnskapsdeling og informasjonsformidling - Holdt 15 innlegg om vannområdets arbeid/prosjekter som vannområdet deltar i					✓
Utarbeidet tiltakslistor/handlingsplaner	✓	✓	✓	✓	✓
Arrangert befarings i Nordre Øyeren for styringsgruppa og prosjektgruppa			✓	✓	✓
Samarbeid med nabovannområder – blant annet utarbeidet kommunevise informasjonsbrosjyrer til politikere, prosjekter avløp i spredt bebyggelse med mer.				✓	✓
Oppdatert vurdering av miljømål, forurensningsregnskap og avlastningsbehov for vassdragene					✓
Gjennomført målrettet gratis miljørådgivning for gårdbrukere i Enebakk kommune	✓				✓
Vurderinger ifm informasjon om tiltaksgjennomføring i landbruket – innledende vurderinger og diskusjoner rundt rullering av Regionalt miljøprogram	✓				✓
Vurderinger ifm informasjon om tiltaksgjennomføring – kommunalteknikk, forarbeider til statuskartlegging i kommunene /spørreundersøkelse		✓			✓
Forarbeider til prosjekt veileder for feilsøking på avløpsnett		✓			✓
Oppstart av prosjekt (paleolimnologisk) sedimentundersøkelse Øyeren (rapporteres i NMBU masteroppgave 2017)			✓		✓
Forarbeider til innspill til Akershus fylkeskommune ifm fiskekultiveringsplan			✓		✓
Oppfølging etter leirelvprosjekt 2015 (NIVA rapport 6792-2015) – innspill til Fylkesmannen/Miljødirektoratet			✓		✓
Oppdatere Vann-Nett (låst for redigering i 2016)/ vannområdets nettsider / vassdragsvise faktaark					✗
Avholde vannområdeseminar (arrangeres 14.3.2017)					✗
Gjennomføre befarings med lokale problemstillinger i hver kommune Gjennomført i to kommuner (Enebakk 2015 og Sørums 2016)				✗	✗

F-L = faggruppe landbruk, F-A= faggruppe vann og avløp, F-Ø= faggruppe økologi, PG= prosjektgruppa, PL= prosjektleder

5. Økonomi - Inntekter og forbruk

Vannområde Øyeren	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Regnskap 2016
Inntekter	Per 31.12.2015		Per 31.12.2016
Tilskudd Fylkesmannen Ø ¹	75 000	0	0
Tilskudd Fylkesmannen O-A	308 000	100 000	253 000
Tilskudd Miljødirektoratet	0	0	384 000
Tilskudd Akershus Fylkeskommune	243 000	100 000	170 800
Tilskudd Østfold fylkeskommune (Miljødir)	99 833	100 000	215 415
Enebakk kommune	103 000	108 000	108 000
Fet kommune	124 000	155 000	155 000
Nes kommune	314 000	327 000	327 000
Rælingen kommune	39 000	55 000	55 000
Sørum kommune	198 000	248 000	248 000
Trøgstad kommune	110 000	115 000	115 000
Ullensaker kommune	197 000	206 000	206 000
Refusjoner fra andre kommuner	0	0	17 818
Sykefravær refusjon/feriepenger av refusjon	0	126 000	114 263
Refundert mva	151 527	425 000	263 662
Totale inntekter	1 962 360	2 065 000	2 632 958
Bruk av fond (administrasjon) ⁴	860 076	684 000	181 215
Bruk av fond (overvåkning) ⁵	0	208 000	661 969
Sum inntekter + bruk av fond	2 822 436	2 957 000	3 476 142
Utgifter			
Administrasjonskostnader			
Lønn inkl. sosiale utgifter	837 286	815 000	799 547
Godtgjørelse til folkevalgte	0	15 000	0
Reiseutgifter (bil, fly, offentlig transport) ⁶	23 897	50 000	42 403
Kontorleie, print, telefon, bredbånd, porto ²	29 849	75 000	32 097
Kjøp av utstyr (PC, etc)	1 957	2 000	0
Medlemsskap (Norsk vannforening), annet forbruksmaterie ³	92 909	163 000	183 091
Annonsering	6 140	30 000	38 037
Møteutgifter/opplæring (seminarer, kurs, bevertning, representasjon) ²	19 170	152 000	68 202
Totale administrasjonskostnader	1 011 208	1 302 000	1 163 377
Konsulent tjenester (overvåkning, miljøgiftundersøkelse, tiltaksanalyse...) ⁴	833 182	1 080 000	785 537
Betalt mva****	151 527	425 000	263 662
Totale utgifter	1 995 917	2 807 000	2 212 576
Avsatt til fond 31.12 (administrasjon)	618 519	50 000	317 573
Avsatt til fond 31.12 (overvåkning) ⁵	208 000	100 000	945 993
Sum utgifter + avsatt til fond	2 822 436	2 957 000	3 476 142
Saldo fond (administrasjon) per 1.1. påfølgende regnskapsår	684 304	0	820 661
Saldo fond (overvåkning) per 1.1. påfølgende regnskapsår	208 000	0	492 024

I saksfremlegg til styringsgruppa behandlet i møte24.05.2017 redegjøres det for regnskap i 2016.

*Fotnoter til tabellen - se neste side

Fotnoter til tabell på side 11.

¹ -Tildelt 75.000 til overvåkning for både 2016 og 2017 - ført i henholdsvis 2015 og 2017 regnskap

² - Mindreforbruk skyldes flytting av seminar til 2017 og mindre utgifter til studietur

³ - Post overskredet noe grunnet merutgifter som ikke var budsjettert

⁴ -Mindreforbruk skyldes enten større tilskudd enn budsjettert eller utsatt oppstart av prosjekt eller fakturering først i 2017

⁵ - Differens skyldes at tilskudd til overvåkning ble overført til fond før bruk

⁶ - Inkluderer utgifter til befarung med båt Øyeren

5.1 Bruk av økonomiske tilskudd fra eksterne kilder

- **Tilsagnsbrev av 10.12.2015 fra Fylkesmannen i Østfold.** Bevilget tilskudd 75.000 kr til vassdragsovervåkning 2016. Midlene ble benyttet til å delfinansiere vassdragsovervåkingen gjennomført i 2016.
- **Tilsagnsbrev av 16.12.2015 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.** Bevilget tilskudd 133.000 til tiltaksrettet overvåkning. Midlene ble benyttet til tiltaksrettet vassdragsovervåking gjennomført i 2016.
- **Tilsagnsbrev av 21.05.2015 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.** Bevilget tilskudd 100.000 kr til miljørådgivning (tilskudd gjennom klima- og miljøprogrammet i landbruket). Midlene ble benyttet til miljørådgivning i deler av Sørums kommun (prosjekt avsluttet i 2016).
- **Tilsagnsbrev av 6.6.2016 fra Akershus fylkeskommune.** Bevilget tilskudd 170.800 kr til arbeidet med vannforvaltningen. Midlene ble benyttet til å delfinansiere prosjektlederstillingen og paleolimnologisk undersøkelse av Øyeren.
- **Tilsagnsbrev av 3.6.2016 fra Østfold fylkeskommune (midler fra Miljødirektoratet).** Bevilget tilskudd 215.415 kr til organisering og kunnskapsinnhenting. Midlene ble benyttet til å delfinansiere prosjektlederstillingen, ressursbruk til nytt rapporteringssystem for tiltak i vannregion Glomma og paleolimnologisk undersøkelse av Øyeren.
- **Tilsagnsbrev av 10.10.2016 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.** Bevilget tilskudd 103.000 til tiltaksrettet overvåkning. Midlene ble benyttet til tiltaksrettet overvåking gjennomført i 2016
- **Tilsagnsbrev av 12.12.2016 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.** Bevilget tilskudd 50.000 til tiltaksrettet overvåking 2016. Midlene ble benyttet til tiltaksrettet overvåking gjennomført i 2016
- **Tilsagn via e-post av 21.11.2016 fra Miljødirektoratet.** Bevilget tilskudd 384.000 kr (195.000 til vannområdets bistand ifm Miljødirektoratets tiltak og virkemiddel prosjekt og 189.000 for tiltaksarbeidet i vannområde Øyeren. Hovedtyngden av prosjektet vil starte i 2017, midlene er overført til 2017.

6. Vesentlige utfordringer

6.1 Hovedutfordringer

De største vannkvalitetsutfordringene i vannområdet knytter seg til overgjødsling av næringsalter, partikler og bakterier (fosfor, nitrogen, organisk stoff og bakterier). En del av næringsaltene blir tilført vassdragene naturlig fra jordsmonn og fosforrike leiravsetninger. Denne tilførselen skyldes erosjon, som kan lokalt være naturlig, men også skyldes vassdragsregulering. Størsteparten av forurensningen er imidlertid tilført ved menneskelig aktivitet, blant annet avløpsutslipp, avrenning fra jordbruksarealer, avrenning fra tette flater og industri.

Innen vannområdet bor drøyt det 60.000 innbyggere. Store deler av bebyggelsen er spredt og resulterer i at det per tid eksisterer omtrent 5400 spredte avløpsanlegg i området. I tillegg til nærliggende renseanlegg i nabovannområder finnes det per tid 9 renseanlegg over 500 personekvivalenter i vannområdet. Avløpsutslipp fra overløp er i enkelte områder et problem lokalt ved store nedbørsmengder grunnet utilstrekkelig overvannshåndtering. Feilkoblinger er også et utbredt problem, der avløpsvann ledes inn på overvannsnett. Jordbruk er en viktig næring i vannområdet, der hele 23 % av områdets areal (300.000 dekar) er fulldyrket mark. I enkelte av vannområdets kommuner finnes store besetninger av husdyr der husdyrgjødsel kan være en forurensningskilde. Erosjon er lokalt et problem for landbruket blant annet på grunn av store utfordringer knyttet til hydrotekniske anlegg sammen med omfattende bakkeplanering på 1970-tallet. I nordre Øyeren er det betydelige utfordringer knyttet til erosjon i sammenheng med reguleringen av Glomma og Øyerenbassenget

Endret klima i form av økt nedbørsmengde – og intensitet kan skape store problemer for

oppnåelse av vannkvalitetsmålene og for jordbrukets mål om økt matproduksjon. Generelt er det store økonomiske utfordringer knyttet til finansiering og gjennomføring av avbøtende tiltak. Økning i virkemidler og ressurser, statlig finansiering, samt økonomiske støtteordninger for tiltak vil være avgjørende for oppnåelse av miljømålene innen 2021.

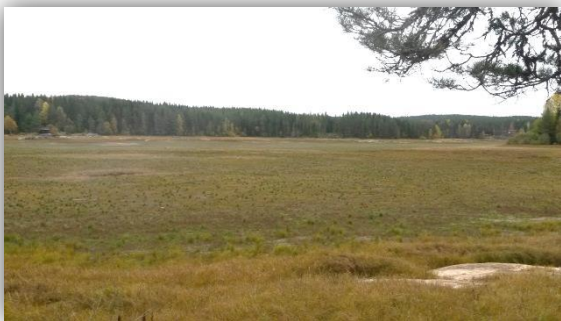
Fra befaring under miljørådgivningsprosjektet i Enebakk kommune 2016. Utfordring med erosjon i bekkedal grunnet manglende kontroll med overvann på ovenforliggende jordbruksareal.. Foto: Terje Fossen-Hellesjø

6.2 Brukerinteresser og interessekonflikter

Det er mange ulike brukerinteresser knyttet til vassdragene i vannområde Øyeren. En oppsummering av enkelte brukerinteresser og interessekonflikter kan finnes i vannområdets høringsdokument «[Vesentlige vannforvaltningsspørsmål](#)». Eksempelvis forsynes hele 250.000 personer av 11 drikkevannskilder innen vannområdet. Samtidig er vassdragene resipienter for ulike industrier og for avløpsvann fra omtrent 5500 avløpsanlegg. Området blir årlig brukt av anslagsvis 200-300.000 personer til fritidsaktiviteter som friluftsliv, fiske, og båtliv med mer. Innen vannområdet er Glomma og Øyeren regulert ved fire ulike elvekraftverk. I tillegg finnes fire kraftverk i mindre skala.

7. Tilstandsstatus for vannforekomstene

Fra og med 2015 har Norconsult hatt oppdraget med å gjennomføre en samordnet overvåkning forkommunene Nes, Ullensaker, Sørum, Fet, Rælingen, Enebakk og Trøgstad, og deres arealer som drenerer til vannområdet. Norconsult har utarbeidet en grundig tilstandsrapport for de 36 ulike lokalitetene som overvåkes.

Heiavann i Fet. Innsjøen har tidvis vært tilnærmet tørrlagt, men dammen ble utbedret vinteren 2016/2017. Foto: K.Moseby

Status per fra 2016 viser at halvparten av vannforekomstene har en økologisk tilstand som ikke innfrir miljømålene (*figur 4, figur 5 og påfølgende tabeller*). Risikovurderingen viser at over 3/4 av vannforekomstene står i risiko for ikke å nå miljømålet «god økologisk tilstand» innen 2021. Behov for miljøforbedrende tiltak i disse vannforekomstene er oppsummert i [vannområdets tiltaksanalyse](#).

Enkelte vannforekomster er til tross for god eller svært god tilstand i risikogruppen. Dette gjelder hovedsakelig innsjøer.

Miljøtilstanden i vannområdets innsjøer er hovedsakelig bra. Flere av dem ligger i skogsområder der forsuring er hovedpåvirkningen. Enkelte av dem er derfor fremdeles avhengig av kalking for å

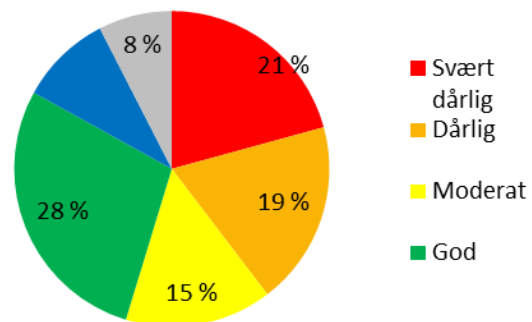
oppretholde dagens (gode) tilstand.

Én innsjø, Heiavann, er i svært dårlig tilstand, grunnet tørrlegging. Det forventes at tilstanden med tiden vil bedres ettersom den utette demingen ble utbedret januar 2017.

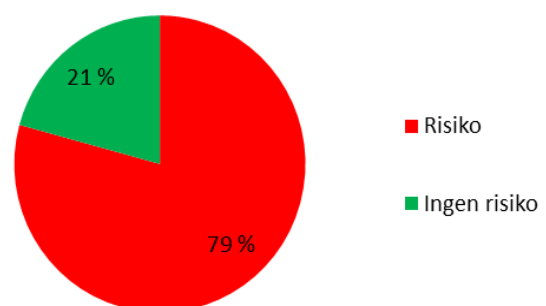
Hovedandelen av vannområdets elver (nedre deler) er påvirket av leirholdig jord. Slike elver får dermed jevnlig naturlige tilførsler av leirpartikler og enkelte næringsstoffer, eksempelvis fosfor og nitrogen.

Overvåkningsresultatene viser imidlertid at mange av elvene tilføres betydelige mengder næringsalter fra menneskelig aktivitet, blant annet jordbruk, kommunalt avløp og private avløpsanlegg. Vannområdets tiltaksanalyse vil belyse hvilke kilder som bidrar i ulik grad til denne ekstra forurensingen.

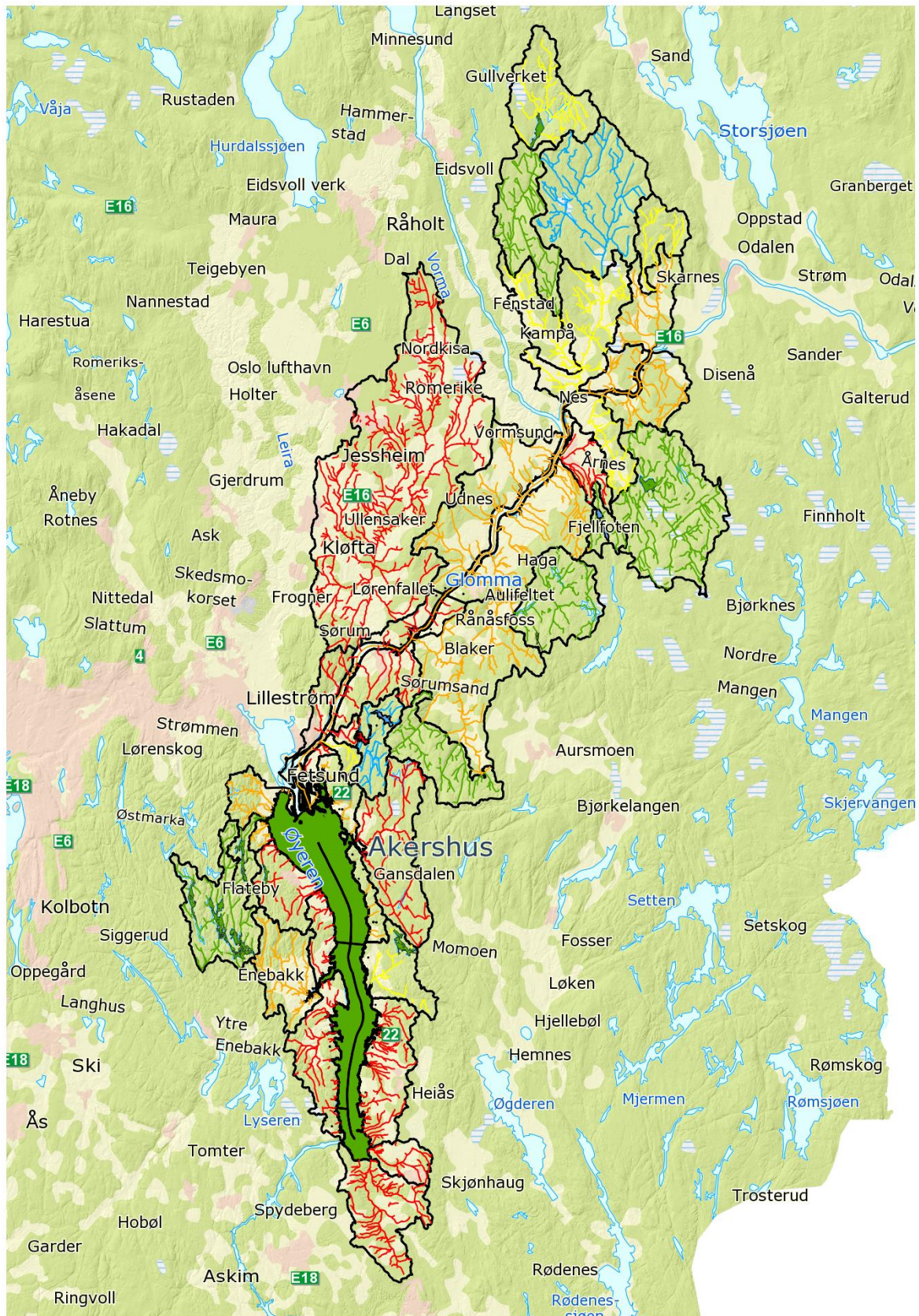
Økologisk tilstand

Risikoanalyse

Figur 4 – Økologisk tilstand og risiko for å ikke oppnå god tilstand i 2021 for alle vannforekomster i vannområde Øyeren. Status per 31.12.2016

Figur 5 – kart over økologisk tilstandsklasse for innsjø- og elvevannforekomstene i vannområdet. Status per 31.12.2016. Kilde for bakgrunnskart: GEOVEKST

8. Vannforekomster, miljøtilstand 2016 og vurdering av miljømål per 31.12.2016

Tabell 6 – Økologisk tilstand, risiko for å ikke oppnå miljømål innen 2021, status for leirpåvirkning, og miljømålbeskrivelse fordelt på vannforekomstene og vannforekosttype i vannområde Øyeren.

Vann-Nett ID	Type	Vannforekomst	Kommune	Økologi sk tilstand svurdering 2016	Risiko	Leir-påvirkning	Miljømål 2021	Miljømål kommentar
002-113-L	Innsjø	Øyeren	Trøgstad, Fet, Enebakk, (Rælingen, Spydeberg)	God ⁴	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-138-L	Innsjø	Børtervatna	Enebakk	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-5486-L	Innsjø	Mosjøen	Enebakk	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3191-L	Innsjø	Gjeddetjern	Rælingen, Enebakk	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-5423-L	Innsjø	Nordbysjøen	Rælingen (Enebakk)	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3225-L	Innsjø	Bølertjern	Fet	God ⁵	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3107-L	Innsjø	Heia	Fet	Svært dårlig ⁴	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Forbedre tilstand
002-3101-L	Innsjø	Varsjøen	Sørum, Fet	Svært god ⁵	Ingen risiko	-	SGØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3052-L	Innsjø	Asketjernet	Nes (Aurskog-Høland)	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-4326-L	Innsjø	Dragsjøen	Nes	Svært god ⁵	Ingen risiko	-	SGØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-4280-L	Innsjø	Sagstusjøen	Nes	God ⁵	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-4049-L	Innsjø	Utsjøen	Nes, Eidsvoll	God ⁵	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-2586-R	Elv	Børterelva (kandidat sterkt modifisert VF)	Enebakk	Dårlig ⁴	Risiko	X	MØP / GØT 2027 ^{1,2}	Utsatt frist §9a/c
002-2587-R	Elv	Sideelver til Børterelva	Enebakk	Dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-60-R	Elv	Sideelver til Børtervanna	Enebakk (Rælingen)	God ⁵	Risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3361-R	Elv	Bekkefelt til Øyeren Dalefjerdings, Hammeren og Kirkebygda	Enebakk (Spydeberg)	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2998-R	Elv	Byåa	Enebakk (Rælingen)	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2997-R	Elv	Tomter	Rælingen	Dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2999-R	Elv	Nordbyåa	Rælingen (Enebakk)	God ⁵	Ingen risiko	-	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-2814-R	Elv	Ramstadbekken	Rælingen	Dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-17-R	Elv	Smalelva Trøgstad	Trøgstad (Eidsberg)	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c

002-2566-R	Elv	Skjønhaugbekken (Sønnabekken)	Trøgstad	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2572-R	Elv	Bekkefelt til Øyeren Trøgstad	Trøgstad	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2594-R	Elv	Melnesåa	Fet (Trøgstad)	Moderat ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2858-R	Elv	Tilløpsbekker til Øyeren, Fet	Fet	Dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-2818-R	Elv	Gansåa	Fet (Aurskog-Høland, Sørums)	Svært dårlig ⁴	Risiko		GØT 2021 ¹	Forbedre tilstand
002-2803-R	Elv	Hvalsbekken	Fet	Moderat ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3415-R	Elv	Varåa nedre	Fet (Sørums)	Svært dårlig ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3416-R	Elv	Varåa øvre	Fet, Sørums	Svært god ⁵	Ingen risiko		SGØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-2812-R	Elv	Glomma (sterkt modifisert vannforekomst)	Fet, Nes, Sørums (Sør-Odal)	Dårlig ⁴	Risiko		MØP 2027 ^{1,2}	GØP+GØT 2027 §9a/c
002-3410-R	Elv	Sidebekker til Glomma nedstr Rånåsfoss	Fet, Sørums	Svært dårlig ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3434-R	Elv	Fossåa, Sloraåa og kausrudåa	Sørums, Nes (Aurskog-Høland)	Dårlig ⁴	Risiko		GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3436-R	Elv	Krokstadåa, Stensrudåa, Korsåa	Sørums, Aurskog-Høland	God ⁵	Risiko		GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3164-R	Elv	Rømua	Ullensaker, Sørums, Nes (Eidsvoll, Skedsmo)	Svært dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3435-R	Elv	Åa øvre øst	Nes (Aurskog-Høland)	God ⁵	Risiko		GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-3419-R	Elv	Sidebekker til Glomma oppstr Rånåsfoss	Nes (Sørums, Ullensaker)	Dårlig ⁴	Risiko	X	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3404-R	Elv	Drogga nedre	Nes	Svært dårlig ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3403-R	Elv	Drogga øvre	Nes	Moderat ⁵	Risiko		GØT 2021 ¹	Forbedre tilstand
002-1609-R	Elv	Sagstuåa nedre	Nes	Moderat ⁴	Risiko		GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-1600-R	Elv	Sagstuåa øvre	Nes	God ⁵	Risiko		GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-2860-R	Elv	Tilløpsvassdrag Glomma (Mårud- Funnefoss)	Nes, Sør-Odal	Dårlig ⁴	Risiko	X ⁶	GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3441-R	Elv	Dyståa nedre	Nes (Sør-Odal)	Dårlig ⁴	Risiko		GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-3437-R	Elv	Dyståa øvre	Nes	Moderat ⁵	Risiko		GØT ¹	Forbedre tilstand
002-1599-R	Elv	Ua nedre	Nes	Moderat ⁴	Risiko		GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c
002-1598-R	Elv	Ua øvre	Nes (Nord-Odal, Sør-Odal)	Svært god ⁵	Risiko		GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-1585-R	Elv	Kampåa Nedre	Nes	Moderat ⁴	Risiko		GØT 2027 ³	Utsatt frist §9c

002-1583-R	Elv	Kampåa Øvre	Nes	God ⁵	Risiko	GØT 2021 ¹	Opprettholde tilstand
002-65-R	Elv	Tilløpsvassdrag Utsjøen/Murua/Tennungen	Eidsvoll, Nord-Odal (Nes)	Moderat ⁵	Risiko	GØT 2021 ¹	Forbedre tilstand
002-169-G	Grunn- vann	Monaryggen (i Trøgstad)	Trøgstad, Eidsberg	Udefinert ⁵	Risiko	GKKT 2021 ¹	
002-981-G	Grunn- vann	Tunnerud	Fet	Udefinert ⁵	Risiko	GKKT 2021 ¹	
002-831-G	Grunn- vann	Øyerdelta	Fet, Rælingen	Udefinert ⁵	Ingen risiko	GKKT 2021 ¹	
002-832-G	Grunn- vann	Sandstangen	Trøgstad	Udefinert ⁵	Ingen risiko	GKKT 2021 ¹	
002-772-G	Grunn- vann	Kongsvinger - Seterstøå	Sør-Odal, Nes (Kongsvinger)	God ⁵	Risiko	GKKT 2021 ¹	

¹SGØT/GØT = Svært god/god økologisk tilstand. GØP/MØP = Godt/Moderat økologisk potensiale, individuell vurdering av miljømål for sterkt modifiserte vassdrag. GKKT = God kjemisk og kvantitativ tilstand for grunnvannsforkomster. Årstall angir år for når miljømålet skal være oppnådd.

² Vannforekomsten har med bakgrunn i vannforskriftens §9a (tekniske årsaker) fått utsatt frist for oppnåelse av miljømål. Dette skyldes i hovedsak at Norges vassdrags- og Energidirektorats saksbehandlingsressurser er begrenset for eventuell konsesjonsbehandling i forbindelse med vannkraftproduksjon.

³ Vannforekomsten har med bakgrunn i vannforskriftens §9c (naturforhold) fått utsatt frist/fastsettelse av miljømål grunnet leirpåvirkning og usikkerhet rundt tilstandsvurdering for fosfor. Det er behov for bedre metodikk for å kunne fastslå grenseverdi/mål for fosfor i leirpåvirkede vassdrag med bedre sikkerhet.

⁴ Tilstandsvurdert i 2016. Spesifisert grunnlag for tilstandsvurdering finnes i Norconsults rapport 2017 - Overvåking og klassifisering 2015 og 2016 – økologiske kvalitetslementer.

⁵ Ikke tilstandsvurdert i 2016. Usikker tilstandsvurdering da denne er basert på eldre og begrenset kunnskapsgrunnlag fra 2013 eller 2014.

⁶ Noe usikkerhet rundt vurderingen av leirpåvirkning